

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з педагогіки
на тему: «Організація діяльності класного керівника сучасної гімназії»**

Студентки групи **СОа 20-21** денної форми здобуття освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти філологічного факультету освітніх технологій (спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізація 014.021 Англійська мова і література, **освітньо-професійна програма** Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга західноєвропейська мова))

Малафіюк Софії Володимирівни

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук, доцент
Соловей М.І.

Оцінка за 4-бальною шкалою _____ Оцінка

Члени комісії:

(підпис)

(Прізвище та ініціали)

(підпис)

(Прізвище та ініціали)

(підпис)

(Прізвище та ініціали)

КИЇВ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА В РЕАЛІЗАЦІЇ ВИХОВНИХ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОЇ ГІМНАЗІЇ	5
1.1 Права та обов'язки класних керівників	5
1.2 Інтеграція форм і методів виховання в роботі класного керівника	9
1.3 Порівняння українського та європейського досвіду роботи класного керівника сучасної гімназії	14
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА КЕЙСИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА СУЧАСНОЇ ГІМНАЗІЇ	17
2.1 Рекомендації та практичні навички з Team Building у роботі класного керівника	17
2.2 Класне керівництво в умовах воєнного стану: виклики, інструменти та можливості	20
2.3 Ресурсне відновлення класного керівника під час кризових ситуацій	26
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	32
РЕЗЮМЕ	35
ABSTRACT	36
ДОДАТКИ	37

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Організація роботи класного керівника включає в себе широкий спектр дій та відповідальностей, спрямованих на підтримку навчального, виховного та соціального розвитку учнів.

У сучасному освітньому процесі велике значення приділяється цілеспрямованому вихованню, основним завданням якого є розвиток особистості дитини з урахуванням її індивідуальних інтересів і потреб, а також акцент на розвиток творчих здібностей.

Робота класного керівника має на меті розширення та збагачення виховної діяльності в класі, спрямована на індивідуалізацію та диференціацію виховного процесу, а також на виявлення та розвиток здібностей та інтересів учнів. Це досяжно за умови вибору відповідних методик та інструментів.

Від класного керівника залежить ступінь сформованості учнівського колективу. Навичка згуртувати дітей навколо себе — це неабиякий дар і важлива робота.

Здатність зацікавити, провести, розкрити нові горизонти — це непересічний скарб справжнього педагога. Захоплення вчителя перетворюється на захоплення учнів. І незалежно від того, чи ми цього хочемо, діти, які оточені відчутною енергією, беруть приклад зі свого класного керівника.

Дослідження ролі класного керівника вивчали такі вчені, як С. Русова, В. Сухомлинський, С. Сірополко. Проблему змісту, методів та форм організації виховної роботи досліджували Х. Алчевська.

Питанням роботи з батьками вихованців займалися О. Барвінський, М. Ярмаченко, О. Савченко. Зміст діяльності класного керівника сучасної школи, визначення його функцій, підходів до формування особистості, теоретично обґрунтовано у наукових дослідженнях І. Беха, Б. Кобзара, В. Киричука, О. Пилипенка.

Об'єктом дослідження є діяльність класного керівника сучасної гімназії.

Предметом дослідження є система діяльності класного керівника сучасної гімназії.

Мета роботи — обґрунтувати сутність, структуру, напрями, зміст діяльності класного керівника сучасної гімназії, дослідити ефективні шляхи його/її діяльності в умовах сучасної гімназії.

Завдання роботи:

- 1) проаналізувати вимоги сучасності до ефективної діяльності класного керівництва;
- 2) запропонувати алгоритм розв'язання сучасних проблем класного керівника з учнями та батьками;
- 3) проаналізувати особливості організації сучасного процесу виховання в контексті реформування Нової української школи;
- 4) розглянути форми та прийоми для ефективного партнерства класного керівника сучасної гімназії в умовах сьогодення;
- 5) розробити рекомендації для діяльності класного керівника в контексті таких понять, як «tone of voice» та Team Building .

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА В РЕАЛІЗАЦІЇ ВИХОВНИХ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОЇ ГІМНАЗІЇ

1.1 Права та обов'язки класних керівників

Класний керівник — це особа, яка здійснює корекцію всіх виховних впливів на учня і класний колектив як у школі, так і в позашкільній діяльності.

Виховання дитини — це не лише система цілеспрямованого і планомірного формування світогляду, переконань, почуттів, волі й характеру, потреб, здібностей, але й адаптація її в соціальному середовищі та відбиття його характерних ознак у світогляді, поведінці, повсякденній діяльності та відносинах особистості з оточуючим середовищем.

У сфері педагогіки термін "класний керівник" використовується для опису вчителя, який відповідає за керівництво класом та забезпечує навчально-виховний процес для групи учнів.

Ця особа сприяє формуванню моральних, етичних, соціальних та особистісних якостей учнів, розвиває їх творчий потенціал і підтримує індивідуальний підхід до кожного з них. Класний керівник спрямовує зусилля на розвиток інтелектуальних, фізичних, психологічних та моральних здібностей учнів, допомагає їм вдосконалити навички спілкування, працювати в команді та вирішувати конфлікти.

Всі історичні епохи мали свої вимоги до освіти та виховання молодого покоління і тих, хто супроводжував їх у цьому процесі, які тепер отримали назву «класний керівник».

Класний керівник — це педагогічний працівник, який здійснює виховну діяльність з колективом учнів класу або навчальної групи, сприяючи їх соціальному та особистісному розвитку. Він організовує позаурочну та культурно-масову роботу, сприяє взаємодії учасників навчально-виховного процесу та створенню належних умов для виконання навчальних та виховних завдань.

Історія класного керівництва налічує безліч етапів та змін, що відбувалися в шкільній системі протягом великого періоду часу.

Відзначимо кілька ключових моментів у розвитку цієї сфери освіти:

1) До революції класне керівництво було менш офіційним і мало менше стандартизації. Вчителі виконували функції класних керівників, але це було більше зумовлене необхідністю, аніж визнаною професійною практикою.

2) Після жовтневої революції відбулися великі зміни в освіті. Було запроваджено інститут класних керівників, які були відповідальними за виховання учнів, не лише в навчальному, але і в соціальному та політичному аспектах.

3) З часом роль класного керівника стала більш професійною та стандартизованою. Сьогодні класний керівник виступає як фахівець у галузі виховання, сприяючи особистісному та соціальному розвитку учнів.

За останні десятиліття було зроблено багато кроків для підвищення професійного рівня класних керівників, включаючи підвищення їхньої кваліфікації, впровадження нових методики виховної роботи та збільшення підтримки з боку адміністрації школи.

Розглянемо документи, які визначають права та обов'язки класного керівника:

- ✓ Положення про класного керівника. У законодавстві є лише два положення – про класного керівника та вчителя початкових класів. Також є окрема інструкція, яка визначає всі компетенції, права та обов'язки класного керівника.
- ✓ Внутрішні правила розпорядку та Статут школи. Як правило, те, що закон оминає або не уточнює, окрема школа може тлумачити по-своєму (не порушуючи Конституцію і законодавство). Тому класному керівнику надважливо ознайомитися із правилами своєї школи.
- ✓ Закони «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Конституція України.

Класний керівник виконує насамперед виховну та мотивувальну роль, має такі завдання:

- ✓ контролює перебіг виховного процесу, становлення особистості кожної дитини, її моральних якостей. Сприяє формуванню неконфліктного, згуртованого класного колективу, позитивних взаємин з іншими учасниками виховного процесу;
- ✓ сприяє створенню умов для засвоєння учнями шкільної програми (якщо клас є інклюзивним, сприяє створенню умов, необхідних для дітей з ООП);
- ✓ організовує позакласну роботу. Проводить виховну роботу з охорони природи, безпеки життєдіяльності, здорового способу життя. Сприяє формуванню економічної, правової, екологічної грамотності, толерантного ставлення до різних соціальних груп тощо. При проведенні заходів враховує вікові та індивідуально-психологічні особливості учнів, їх нахили, інтереси, готовність до певних видів діяльності, а також рівень сформованості учнівського колективу;
- ✓ відповідає за профілактику бездоглядності та правопорушень. Планує та проводить відповідні заходи (особливо для учнів з-поміж незахищеної та пільгової категорії населення). Захищає вихованців від будь-яких форм фізичного та психічного насильства;
- ✓ співпрацює з учителями-предметниками, психологом, медичними працівниками, органами учнівського самоврядування, батьками та іншими учасниками навчально-виховного процесу;
- ✓ контролює дотримання учнями статуту та правил внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу або інших документів, що регламентують організацію навчально-виховного процесу;
- ✓ зобов'язується постійно підвищувати професійний рівень і педагогічну майстерність;
- ✓ веде документацію, пов'язану з виконанням повноважень класного керівника (класні журнали, особові справи, плани роботи тощо);

- ✓ регулярно проводить батьківські збори (не менше 2 разів на семестр) та збори органів учнівського самоврядування;
- ✓ має обов'язки щодо охорони життя та здоров'я дітей, які знаходяться під його опікою (невиконання цього обов'язку є кримінальним правопорушенням, передбаченим ч. 2 ст. 137 КК України).

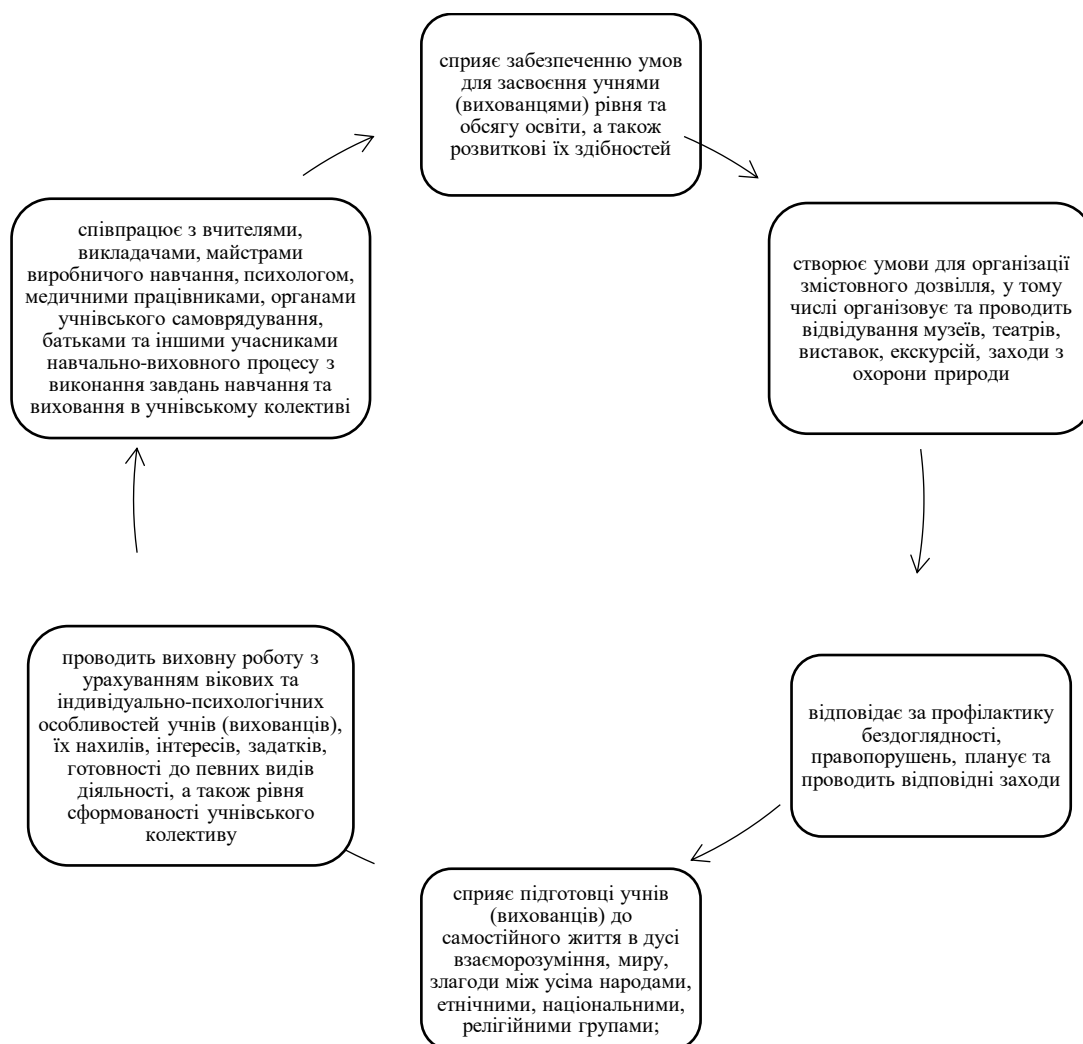

Рис. 1.1. Функціональні обов'язки класного керівника сучасної гімназії

Класний керівник, має прямий контакт з дітьми, також має вирішальне слово в деяких питаннях. Наприклад, якщо він виявляє недоліки у викладанні, порушення прав або гідності дитини, він має право втручатися. Це може включати спостереження за навчальним процесом під час інших уроків або відвідування родин учнів.

Таким чином, класні керівники мають наступні права:

- ✓ Відвідувати уроки вчителів-предметників, що викладають у його класі, а також відвідувати виробничу практику та позакласні заходи для учнів у навчальних, культурно-просвітних закладах, що проводять юридичні або фізичні особи;
- ✓ Запрошувати батьків учнів або їх опікунів до школи. Ігнорування таких запрошень може викликати підозру у недостатньому догляді за дитиною;
- ✓ Вносити пропозиції щодо морального та матеріального заохочення учнів, а також ініціювати розгляд питань соціального захисту учнів;
- ✓ Вносити пропозиції щодо організації та проведення позаурочних заходів на батьківських зборах;
- ✓ Відвідувати учнів за місцем проживання з метою вивчення умов їхнього побуту та виховання;
- ✓ Обирати навчальні програми, підручники та посібники до них, а також виявляти соціально-педагогічну ініціативу;
- ✓ Брати участь у вправі школою згідно зі шкільним Статутом та висловлювати свою думку з приводу навчальних програм та режиму роботи школи;
- ✓ Працювати у нормальній та безпечній атмосфері, забезпечувати захист особистих прав, поліпшення умов праці та охорону здоров'я;
- ✓ Отримувати інформацію та підтримку від адміністрації, а також інформацію про психічне та фізичне здоров'я учнів;
- ✓ Відмовитися від посади класного керівника у будь-який час або не приймати такі зобов'язання взагалі, згідно з умовами трудового договору та посадової інструкції.

1.2 Інтеграція форм і методів виховання в роботі класного керівника

У роботі класного керівника важливо інтегрувати різноманітні форми і методи виховання для ефективного впливу на особистісний розвиток учнів. Організація сучасного процесу виховання в контексті реформування Нової

української школи передбачає ряд особливостей, спрямованих на створення сприятливого середовища для повноцінного особистісного розвитку учнів.

Концепція «Нова українська школа» орієнтує реформування шкільної системи на перегляд та переорієнтацію навчально-виховного процесу, визначаючи ключові прогресивні підходи до розвитку основних компетентностей сучасного учня.

Ці компетентності відіграють важливу роль у індивідуальній особистісній реалізації, активному громадянському житті, соціальній інтеграції, трудовій зайнятості та успіху протягом усього життя. Для досягнення цих цілей важливо створити сприятливе освітньо-виховне середовище.

Цей феномен розглядається, як важливий елемент освіти та виховання, який визначає функціонування педагогічної системи. Освітнє середовище навчального закладу є локальним просторовим об'єднанням суб'єктів освіти, які мають тісні взаємовідносини на різних рівнях. Це середовище взаємодіє з учасниками виховного процесу через виховну систему школи, яка інтегрує впливи зовнішнього середовища, комунікації та взаємодії між учнями, а також системи комплексного супроводу дитини.

Критерієм якості освітнього середовища є здатність забезпечити усім суб'єктам освітнього процесу систему можливостей для ефективного особистісного саморозвитку, де знання, уміння, навички та педагог стають засобом та умовою розвитку тим самим створюють освітнє середовище, де вихованець знаходить власну індивідуальну екологічну нішу.

Таблиця 1.1.

Особливості організації сучасного процесу виховання в контексті реформування Нової української школи

Процес	Особливості організації
Інтеграція цінностей громадянського суспільства	Забезпечення виховання, спрямованого на формування громадянської активності, толерантності, поваги до прав людини та природи.
Розвиток ключових компетентностей	Виховання учнів у душі Нової української школи передбачає акцент на розвиток критичного мислення, комунікаційних

	навичок, креативності, критичного мислення, самостійності та вміння працювати в команді.
Активна участь учнів	Організація навчально-виховного процесу з урахуванням інтересів учнів, їхніх можливостей та потреб. Залучення учнів до самореалізації, самовизначення та активної участі у житті школи
Комплексність підходу	Розгляд виховного процесу як комплексного, що враховує взаємозв'язок навчання, виховання та розвитку особистості. Забезпечення взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу (учнів, вчителів, батьків, адміністрації тощо).
Створення сприятливого середовища	Організація умов для психологічного та фізичного комфорту учнів, створення безпечного та дружнього клімату в навчальному закладі.
Узгодженість з міжнародними стандартами	Врахування сучасних педагогічних підходів та міжнародних стандартів освіти в організації виховного процесу
Розвиток самоосвітніх навичок	Стимулювання самостійності учнів у здобутті знань, розвитку навичок самоорганізації, саморегуляції та постійного самовдосконалення.

Ці аспекти виховного процесу в сучасній українській школі відображають стратегічні цілі Нової української школи та сприяють формуванню гармонійно розвиненої особистості, здатної до самореалізації та вибору успішного життєвого шляху.

Коли під час епідемії все навчання раптово перейшло в онлайн, це стало справжньої несподіванкою навіть для досвідчених освітян. Але згодом усе налагодилося: вчителі опанували технології дистанційного навчання, а учні звикли здобувати знання через онлайн-сервіси. Тоді на допомогу вчителям і класним керівникам прийшли інтерактивні форми та методи виховання, які використовувалися для активізації учнівської діяльності, підвищення їхньої зацікавленості та залучення до процесу навчання.

Розглянемо найпопулярніші інтерактивні методи та форми виховання в роботі класного керівника.

Проектна діяльність	Метод "Мозковий штурм"	Рольові ігри	Використання інтерактивних технологій
Мікронавчання	Soft skills	Нейроосвіта	m-Learning

Рис. 1.2. Найпопулярніші інтерактивні методи та форми виховання в роботі класного керівника

Проектна діяльність – учні працюють над конкретними проектами або завданнями, що вимагають дослідження, творчого мислення та самостійності. Вони розвивають навички пошуку інформації, аналізу та презентації результатів.

Метод «Мозковий штурм» – учні висловлюють свої ідеї та думки щодо певної проблеми або теми без обмежень та критики. Це сприяє розвитку креативного мислення та стимулює генерацію нових ідей.

Рольові ігри — учні грають ролі реальних або уявних персонажів і відтворюють ситуації, що стосуються певної теми або проблеми. Це допомагає їм краще зрозуміти певні концепції та розвивати емпатію.

Використання інтерактивних технологій – використання комп'ютерних програм, онлайн-ресурсів, відео та аудіо матеріалів дозволяє створювати цікаві та змістовні уроки, виховні години, що зацікавлюють учнів та роблять навчання більш доступним та ефективним.

Мобільне навчання (m-Learning). Сучасні мобільні пристрої є необхідною складовою нашого щоденного життя. Смартфони, планшети, ноутбуки та інші пристрої приносять значну користь. Мобільне навчання може допомогти нам у багатьох аспектах і спростити багато речей в роботі класного керівника.

Мікро навчання – новий напрямок, який набирає обертів. Усе тому, що завдяки стрімкій цифровізації сучасна молодь бачить інформацію дещо інакше:

не як цілісну картину, а як низку менш пов'язаних між собою явищ. І не можу згадати багато відразу.

Мікро навчання, пропонує зовсім інший формат: матеріал розділений на короткі навчальні блоки, які можна повторювати з часом. Такий підхід допомагає новим концепціям і навичкам закріпитися в довгостроковій перспективі. А ще – покращити якість запам'ятовування учнями матеріалу.

М'які навички. Скільки б років ми не говорили про soft skills, вони залишаються актуальними. Саме ті, у кого добре розвинені навички спілкування, мають більше шансів побудувати успішну кар'єру. Роботодавці виявляють зацікавленість у працівниках, які володіють відмінними комунікативними навичками та вміють ефективно співпрацювати в колективі.

Просте володіння необхідними навичками для виконання роботи вже не є достатнім. Тому не дивно, що закордонні школи активно впроваджують у свої заняття вправи та активності, спрямовані на розвиток м'яких навичок. Деякі пропонують переглянути традиційні методи оцінювання, враховуючи не лише здатність учнів вирішувати завдання, а й їхню здатність вирішувати конфліктні ситуації.

Багато хто впевнений, що нейроосвіта замінить традиційні моделі навчання. Вони забезпечують однаковий набір інструментів для різних дітей. Але виховувати кожне покоління так само, як попереднє, неможливо і неефективно (хоча б тому, що на сучасних дітей впливають новітні технології, яких ще кілька років тому не було).

Саме тут може виступити нейроосвіта, спочатку вивчаючи, як працює мозок і нервова система людини, а потім вибираючи найкращі методи навчання. Нейроведукація базується на чотирьох фактах:

- ✓ Наш мозок пластичний. Він може адаптуватися та створювати нові нейронні зв'язки протягом усього життя.
- ✓ Мозок має унікальні клітини, які називаються дзеркальними нейронами. Вони активуються, коли ми виконуємо дію та коли спостерігаємо за виконанням інших.

Отже, форми та методи виховання допомагають зробити навчання більш цікавим також важливо, що серед освітніх трендів – виявлення індивідуальних потреб дітей, створення позитивного навчального середовища, що стимулюватиме до отримання нових знань, робота в малих групах, зміни у шкільному графіку є важливим напрямком самореалізації.

1.3 Порівняння українського та європейського досвіду роботи класного керівника сучасної гімназії

Порівнюючи український та європейський досвід класного керівника сучасної гімназії, можна виокремити деякі ключові аспекти:

- ✓ Україна та багато країн Європи вимагають від класних керівників вищої освіти в галузі педагогіки або психології. Однак у Європі можуть існувати додаткові вимоги до спеціалізації чи певного ступеня освіти.
- ✓ Обов'язки класного керівника в обох випадках зазвичай включають організацію виховного процесу, підтримку педагогічної роботи в класі, взаємодію з батьками, а також вирішення питань дисципліни та психологічної підтримки учнів.
- ✓ В Європі може існувати більш розвинена система професійної підтримки для класних керівників, що включає супровід від керівництва школи, участь у мережах спілкування та обміні досвідом.
- ✓ Українські класні керівники можуть мати менше автономії та більше обмежень у вирішенні певних питань порівняно з європейськими колегами, залежно від системи управління та політики освіти.
- ✓ Європейські гімназії можуть активніше використовувати інтерактивні методи навчання та новітні технології у виховній роботі порівняно з українськими, що може відображати різницю у доступі до ресурсів.

Проаналізуємо досвід класного керівництва країн Європи в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2.

Аналіз європейсько досвіду роботи класного керівника сучасної гімназії

Країна	Характеристика
Франція	<p>Класні керівники, як і вчителі-предметники, змінюються в класах кожен рік, з метою уникнення улюблених учнів та виключення корупційних схем. Обов'язки класних керівників включають зв'язок школи з сім'єю та ведення документації. У французьких школах відсутні окремі виховні години, оскільки виховні теми інтегруються практично у всі предмети. Екскурсії та походи проводяться вчителями-переметниками у межах їхніх тем під час робочого часу. Оплата за класне керівництво є додатковою. Не кожен вчитель призначається класним керівником, це залежить від рішення дирекції та бажання вчителя. Хоча вчитель може висловити бажання стати класним керівником, він чи вона не має можливості вибрати клас самостійно, це рішення приймається дирекцією.</p>
Німеччина	<p>Німеччина не має міністерства загальної освіти. У кожній країні свої правила, і навіть у кожній школі вони можуть відрізнятися.</p> <p>В обов'язки класного керівника входить спілкування з батьками, проведення батьківських зборів, виїзних та позакласних заходів, написання звітів, заповнення характеристик учнів кожні півроку. Якщо в учнів виникають запитання до вчителів, то першим, до кого вони звертаються, є класний керівник. Окремого навчального часу немає. При дистанційному навчанні вчителі та класи обговорюють життя раз на тиждень.</p> <p>Від школи залежить, чи повинен кожен вчитель мати класну кімнату.</p>
Швейцарія	<p>Освітня система у Швейцарії є кантональною, а не загальнодержавною, що означає, що обов'язки класних керівників можуть відрізнятися в різних кантонах. У Швейцарії вчителювання є дуже престижною та добре оплачуваною професією.</p> <p>У початковій школі роль класного керівника або керівниці дуже схожа на українську. Вони ведуть більшість предметів у своєму класі,</p>

	<p>відповідають за позакласні активності, яких зазвичай багато: екскурсії в музеї, ігри та пікніки в парках, походи, а також тиждень на лижах. Не існує виховних годин, але кожен тиждень проводиться розмова з кожним учнем про їхні враження від тижня або побажання.</p> <p>У початковій школі також існує система подовженого дня, але вчителі не беруть участі в ній, а допомагають стажери або студенти. Вони допомагають дітям із домашніми завданнями та проводять ігри.</p> <p>У середній школі в класі є два "куратори", які ділять обов'язки класного керівника. Вони ведуть певні предмети і можуть перевіряти завдання за інші предмети (але не тести). Один із них завжди присутній у класі під час самостійної роботи учнів. Вони також проводять щотижневі розмови з учнями, підтримують зв'язок із батьками, організовують екскурсії, походи та табори.</p>
Польща	<p>Зазвичай класний керівник організовує багато походів у музеї та гори. Проте в часи дистанційного навчання такий вчитель проводив лише виховну годину онлайн, де розповідала про шкоду солодкого тощо.</p>

Загалом, порівняно з українським досвідом, європейський підхід може бути більш гнучким, підтримуючи ініціативу та творчий підхід класного керівника, а також забезпечуючи більш широку мережу підтримки та обміну досвідом.

РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА КЕЙСИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА СУЧАСНОЇ ГІМНАЗІЇ

2.1 Рекомендації та практичні навички з Team Building у роботі класного керівника

Team Building у роботі класного керівника може сприяти покращенню командної працездатності класу, підвищенню ефективності взаємодії між учнями та вчителем, а також створенню сприятливого навчального середовища.

Тимбілдингові вправи (Team Building) – надзвичайно ефективний засіб для створення комфортного мікроклімату в учнівському колективі. Тимбілдинг сприяє згуртованості та підвищує ефективність навчання завдяки покращенню психологічної атмосфери.

Team Building — це робота, спрямована на об'єднання і заохочення членів групи до спільної результативної діяльності. Використовують тут різноманітні засоби і форми роботи: ігри, тренінги та інші заходи, спрямовані на формування командного духу.

Загалом, концепція Team Building походить з корпоративного середовища, проте її принципи та методи легко адаптуються для будь-якої спільноти, включаючи шкільну.

Цей підхід має численні переваги, які необхідно враховувати:

- Розвиток навичок співпраці.
- Зміцнення впевненості у власних здібностях.
- Підвищення рівня мотивації.
- Формування вміння вирішувати конфлікти.
- Зміцнення дружніх зв'язків.

Team Building включає в себе дві основні групи завдань:

Командний дух (team spirit) – це готовність до співпраці всередині команди, відчуття єдності та підтримки, взаємодовіра та взаємоповага.

Командні навички (team skills) – спрямовані на формування та розвиток вмінь роботи у команді, що підвищують ефективність та результативність.

Функції Team Building в діяльності класного керівника:

- Team Building сприяє підвищенню довіри та розуміння між членами команди, допомагаючи краще зрозуміти один одного.
- Team Building може включати тренування навичок комунікації, таких як слухання та висловлювання думок, що сприяє покращенню ефективності спілкування в команді.
- Team Building допомагає учасникам команди зрозуміти та визначити спільну мету, об'єднуючи окремих працівників в єдину систему, де кожен розуміє вплив своїх дій на спільний результат.
- Деякі форми Team Building можуть включати рольові ігри, де учасникам потрібно приймати лідерські рішення, що сприяє розвитку лідерських навичок.
- Team Building допомагає збільшити мотивацію команди шляхом створення позитивної атмосфери та відчуття спільної мети.
- Деякі форми Team Building можуть включати творчі завдання, які вчать думати «поза коробку».
- Team Building дозволяє виявити членів колективу, які можуть мати деструктивну роль у організації, та допомагає обрати для них неконфліктні способи спілкування з колегами.

Існує кілька видів Team Building в роботі класного керівника, які можна застосовувати в класному колективі.

Рис. 2.1. Види Team Building в роботі класного керівника

Головний мотив Team Building в учнівському колективі - гра, яка розслабляє та створює неформальну атмосферу. Серед ігор, спрямованих на згуртування, можна виділити кілька типів:

- 1) Для знайомства: наприклад, кожен учасник називає своє ім'я та прикметник, який починається з тієї ж літери, що й ім'я, перед тим як називати свої дані.
- 2) Для активізації: наприклад, весела гра, де учасники видають звуки певних тварин і шукають собі пару.
- 3) Для командоутворення: наприклад, ситуаційні завдання, з яких команди повинні знайти спільний вихід.
- 4) Для рефлексії та підведення підсумків: учасники обговорюють тренінг, висловлюють свої враження, побажання та думки.

В процесі написання роботи було розроблено дошку jamboard.google.com з порадами Team Building для класного колективу.

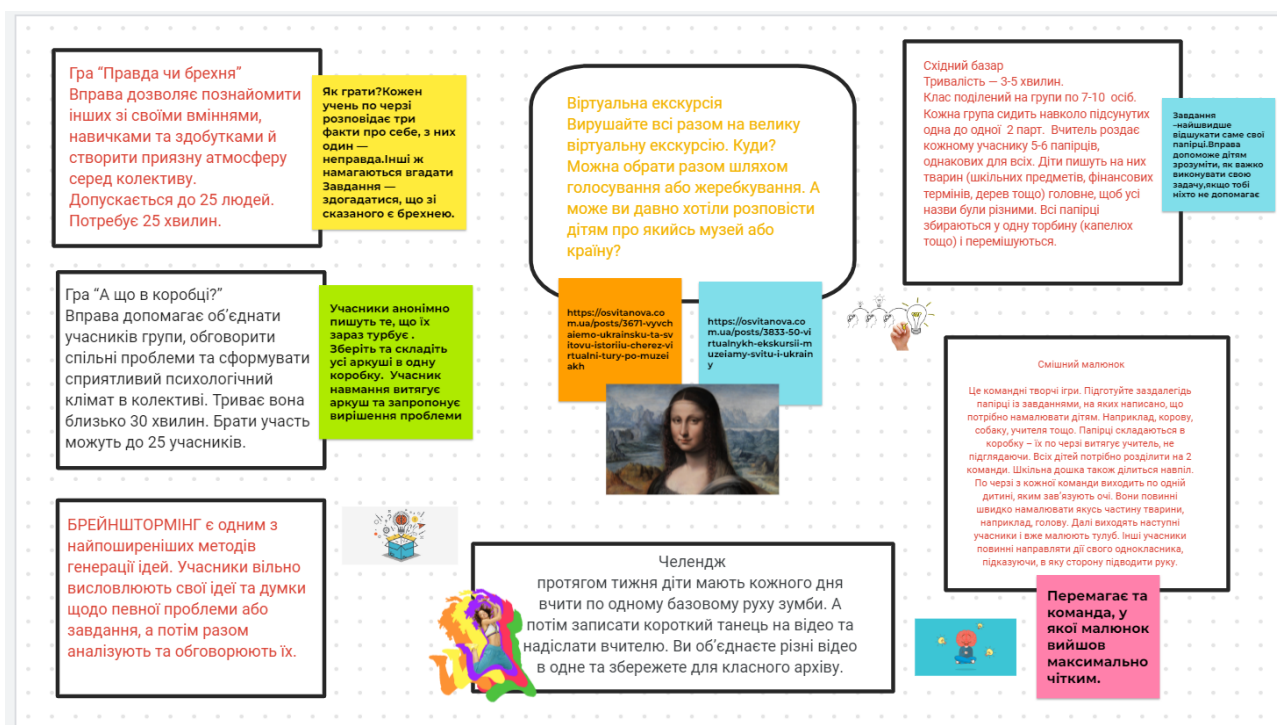

Рис. 2.2. Дошка jamboard.google.com з порадами Team Building для класного колективу

Отже Team Building в роботі класного керівника допомагає вирішувати конфлікти, розвивати комунікаційні навички та формувати спільну мету.

Таким чином, він є ключовим етапом у формуванні міцної команди, яка є основою успішного колективу.

2.2 Класне керівництво в умовах воєнного стану: виклики, інструменти та можливості

Роль школи під час війни значно більша, ніж освітня. Спілкування дітей між собою допомагає їм відволіктися від трагічних подій, а дітям внутрішньо переселених осіб дає можливість легше адаптуватися до нових умов життя, доєднатися до спільноти, поспілкуватися.

За цих умов, класний керівник стає джерелом психологічної підтримки і зцілення. Класний керівник може зробити багато для того, щоб заспокоїти

учнів, переключити їх увагу, дати відчуття захищеності, зменшити напругу та стрес.

З початком війни в Україні перед класними керівниками виникло багато викликів. Вони стали стикатися з такими питаннями, як організація роботи з учнями, які залишилися в країні, та з тими, що виїхали за кордон. Як заспокоїти та змобілізувати дітей? І як працювати з учнями, що приєдналися до класу як внутрішньо переміщені особи?

Головні зміни в роботі класного керівника в умовах воєнного стану:

- ✓ Подолання колективної паніки.
- ✓ Організація роботи учнів в умовах воєнного стану.
- ✓ Організація роботи з учнями, які виїхали за кордон.
- ✓ Приєднання до класу учнів із числа ВПО.

Зараз учні особливо потребують психологічної та емоційної підтримки. Їхні академічні досягнення та оцінки стають на другий план поряд з потребою у розумінні та підтримці.

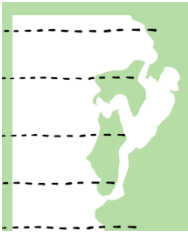
Той факт, що діти поступово адаптуються до нових умов, не означає, що вони можуть обійтися без підтримки дорослих. Навпаки, їм наразі особливо важлива наша впевненість у тому, що все буде добре, наша стійкість та віра в перемогу навіть у складних часах невизначеності.

Класному керівнику потрібно проводити тренінги спілкування, спрямовані на стабілізацію психологічного та емоційного стану дітей, і навчити учнів прийомам, які допоможуть швидко опанувати себе у критичних ситуаціях.

Крім того, тематичні вправи можна проводити разом із учнями на початку чи наприкінці занять, щоб забезпечити їм можливість активно вчитися та відпочивати одночасно.

Таблиця 2.1.

Вправи для підвищення емоційної стійкості в період війни для учнів в роботі класного керівника

Назва вправи	Опис та методика
<p>Вправа «Якщо»</p> 	<p>Розішліть або вручіть усім учням пропоновані шаблони. Якщо діти не можуть роздрукувати їх, запросіть їх схематично передати зміст. Попросити дітей подумати і згадати людей або організації, які можуть надати допомогу у важкій ситуації. Поясніть дітям, що життя непередбачуване, і може трапитися будь-що, тому важливо мати план дій на випадок небезпеки. Це дозволить уникнути паніки та відразу діяти, зокрема, зателефонувати тим, хто може допомогти, та чітко повідомити про те, що сталося. Надайте дітям 5 хвилин, щоб вони могли подумати та записати кілька номерів. Потім розділіть учнів на пари й запропонуйте їм попрактикуватися: як вони скажуть, якщо їм доведеться зателефонувати за одним із цих номерів?</p>
<p>Вправа «Керування гнівом»</p> 	<p>Пояснити школярам, яку важливу роль відіграють датчики на приладовій панелі автомобіля, і як вони заздалегідь повідомляють водія, наприклад, про необхідність дозаправки. Зверніть увагу учнів на те, що індикатори загоряються задовго до того, як ситуація стає критичною, тому водій має достатньо часу на вирішення проблеми. За аналогічним принципом ми можемо слідкувати за своїм емоційним станом.</p>
<p>Вправа «Альпініст»</p> 	<p>Нехай школярі спробують уявити, що вони тільки-но влізли на величезну гору. Зараз вони на вершині. Запропонуйте подумати: що саме допомогло дістатися вершини? Що допомогло впоратися із завданням попри всі невдачі, проблеми та негаразди, з якими вони зіштовхувалися? Діти можуть записати ті свої сильні сторони, якості характеру чи імена людей, які допомогли. Якщо хтось із дітей хоче поділитися цим, то будь ласка.</p>

Важливою ланкою роботи класного керівника є адаптація та підтримка учнів-ВПО. Допомога дитині в адаптації до нового колективу та включення її до освітнього процесу є вельми важливою. Проте, необхідно уникати надмірного виділення її серед інших учнів, підкреслення особливостей або становища, і у жодному разі не слід уявляти її як жертву обставин. В сучасних умовах важливо пам'ятати, що всі ми знаходимося у специфічній ситуації.

Робота з тимчасово переміщеними учнями може проводитися за таким алгоритмом

Рис. 2.3. Алгоритм інтеграції в клас учнів із числа ВПО

Серед ключових аспектів, які слід врахувати, варто визначити, де і як дитина навчалася раніше, оцінити її рівень знань та з'ясувати, які були її стосунки з однокласниками.

Цю інформацію можна отримати від батьків або законних представників дитини. Результати цього аналізу безпосередньо впливатимуть на тривалість та складність процесу адаптації до нових умов.

Важливим моментом у роботі класного керівника є національно-патріотичне виховання. На класного керівника покладена відповідальність не лише надати необхідні для подальшого життя знання, а й створити умови для формування свідомого громадянина.

Адаптоване волонтерство для школярів є важливим і цінним інструментом, який сприяє їхньому розвитку та внесенню позитивних змін у спільноту.

Це допомагає їм отримати цінний життєвий досвід, розвиває в них відповідальність та емпатію, сприяє формуванню лідерських якостей та виховує почуття громадянської обов'язковості.

Волонтерство також надає можливість школярам розкрити свій потенціал, розвинути творчість та сприяє їхньому професійному та особистісному зростанню.

Для підтримки і обізнаності класного керівника в сучасній гімназії створено безліч онлайн ресурсів, які допоможуть підготуватися до викликів сьогодення.

Таблиця 2.2.

Онлайн курси для класних керівників

Платформа	Онлайн курс та посилання
	<p>Травмообізнані: практики для вихователів і вчителів</p> <p>Center for Professional Learning Доступний постійно</p> <p>Зареєструватися</p> <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+TI_T101+2023_T3</p>
	<p>Благополуччя та захист дітей</p> <p>Center for Professional Learning доступний постійно</p> <p>Зареєструватися</p> <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+TI_W101+2023_T3</p>
	<p>Небайдужі: базові емоційні потреби та соціальна взаємодія</p> <p>ГО «Будемо Україну Разом» Доступний постійно</p> <p>Зареєструватися</p> <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+NI101+2023_T2</p>

	 <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CIVIL101+2022_T3</p>
	 <p>https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4088</p>
	 <p>https://study.ed-era.com/uk/courses/course/2863</p>

Отже, управління класом в умовах воєнного стану представляє собою значний виклик, вимагаючи від педагогічних працівників гнучкості, толерантності та стратегічного підходу.

Ці умови створюють ряд особливих викликів, але також відкривають нові можливості для зміцнення взаємодії учнів та підвищення їхнього психологічного благополуччя.

Важливою частиною успішного керівництва в цих умовах є розуміння та врахування травматичного впливу конфлікту на дітей, а також надання їм підтримки та стабільності.

Підсумовуючи, класне керівництво в умовах воєнного стану потребує комплексного підходу, який спрямований на забезпечення безпеки, емоційної підтримки та психологічного благополуччя учнів.

2.3 Ресурсне відновлення класного керівника під час кризових ситуацій

Як стверджував засновник Ненасильницького спілкування Маршал Розенберг: «Не всім вистачить психологів. Але разом ми можемо підтримувати один одного».

У період війни емпатія стає необхідністю для подолання щоденних викликів. Це особливо важливо для тих, хто працює з людьми. Освітянам покладено ще більше відповідальності в тому, щоб бути не лише "джерелом знань", а й важливою фігурою для своїх учнів.

Ресурсне відновлення класного керівника під час кризових ситуацій є критично важливим для збереження ефективності його роботи та особистого благополуччя.

Особливо в умовах кризових ситуацій, таких як природні катастрофи, епідемії, воєнні події або інші важкі обставини, вчителі стикаються зі збільшеною емоційною та психологічною напругою.

Якщо ми розглядатимемо це з точки зору психологічних теорій, то початок вигорання можна визначити тим, коли ви переживаєте величезний ентузіазм на початку роботи.

У деяких теоріях такий стан називають першою стадією емоційного вигорання, проте не всі люди помічають це. Більш очевидними симптомами є почуття роздратування від буденних ситуацій, наприклад, коли на роботі хтось задає одне й те ж питання двічі.

Запал до своєї професії може спричинити вигорання, оскільки важко вигоріти в чомусь, що вам байдуже. Цікавість до викладання може призвести до появи зобов'язань, що підштовхує вас до праці більше та приймання на себе більше обов'язків. Саме так розпочинається цикл вигорання. На цьому етапі можуть виникати такі ознаки:

- ✓ Низьке відчуття власної ефективності (я недостатньо добрий).
- ✓ Використання негативних стратегій для вирішення проблем (залежності, шкідливі звички).
- ✓ Обмежені захоплення та інтереси поза роботою.

Вчителям важливо емоційно відновлюватися з кількох причин:

1) Робота вчителем може бути дуже виснажливою емоційно та психологічно. Постійний стрес, спричинений великою кількістю обов'язків, взаємодією зі студентами та їхніми сім'ями, може призвести до вигорання та інших проблем зі здоров'ям. Відновлення допомагає зберегти емоційний баланс та психічне здоров'я.

2) Коли вчитель відновлює свої емоції, він/вона може краще концентруватися, бути більш терплячими та ефективними в роботі зі студентами. Емоційна стабільність вчителя важлива для створення позитивної атмосфери в класі та забезпечення продуктивного навчання.

3) Коли вчитель відчувається емоційно стабільним, він/вона здатний краще сприймати та розуміти потреби своїх студентів, а також співпрацювати з колегами. Емоційна віднова сприяє покращенню взаємовідносин в робочому колективі.

4) Відновлення емоційної енергії допомагає вчителю зберегти мотивацію та задоволення від професійної діяльності. Це дозволяє вчителю залишатися залученим до навчання та постійно вдосконалюватися у своїй професії.

Узагальнюючи, емоційна віднова є важливою складовою професійного розвитку вчителя і сприяє покращенню його/її ефективності, здоров'ю та задоволенню від роботи.

Висока рівень емоційної компетентності вчителя є важливою передумовою для їхнього успіху у професійній діяльності, оскільки ця компетенція прямо впливає на їх взаємодію з іншими людьми. Для поліпшення психічного стану вчителів можна використовувати різноманітні методи та прийоми.

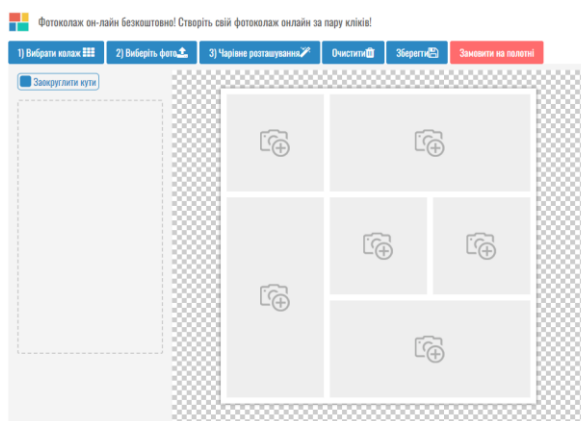
Серед них можуть бути гімнастика, самомасаж, релаксація для нервово-м'язової системи, аутотренінг, дихальна гімнастика, медитація, ароматерапія, арттерапія, кольоротерапія, музикотерапія та бібліотерапія. Ці методи є одними з найефективніших для регуляції психічного стану особистості.

Розглянемо шляхи та поради емоційного відновлення для класних керівників.

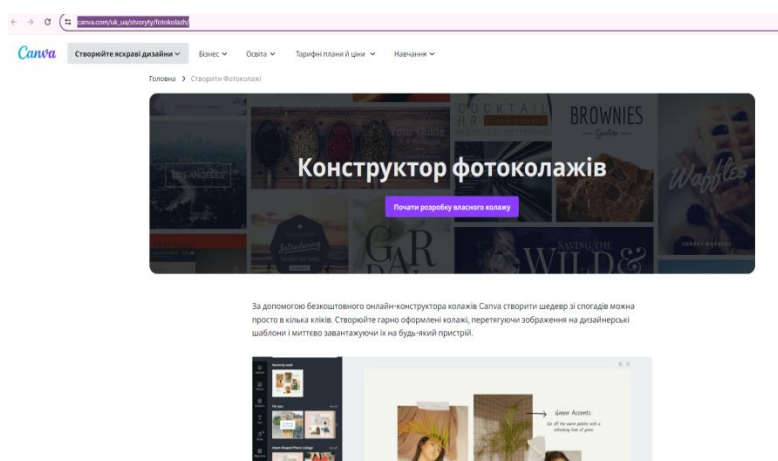
Арттерапія для класного керівника може бути корисним інструментом для власної саморефлексії, стресу та сприяти розвитку емоційної компетентності.

Малювання емоцій – намалювати абстрактні картини або сцени, що відображають їхні емоції та почуття, пов'язані з їх роботою. Це може допомогти відстежити та зрозуміти їхні внутрішні переживання.

Створення колажу — скласти колаж із картинок, які символізують їхні цілі, мрії та цінності, пов'язані з їх професійною діяльністю. Це може допомогти визначити пріоритети та нагадати про мотивацію. Для цього стануть в нагоді онлайн сервіси для роботи з колажами.

holstprint.com.ua/photo-collage-online/

www.canva.com/uk_ua/stvoryty/fotokolazh

Рис. 2.4. Онлайн сервіси для роботи з колажами

Використання творчих технік – експериментуйте з різними творчими техніками, такими як колоритерапія, ароматерапія або робота з текстурами, щоб допомогти класному керівникові зняти стрес, покращити настрій та зосередитися.

Ігрові методи — використання ігор, які сприяють відпочинку та розвагам. Наприклад, глина або пісок можуть бути використані для створення та моделювання різних образів, що відображають стан класного керівника.

Отже, під час кризових ситуацій, таких як конфлікти в класі, несправності учнів або серйозні проблеми, класний керівник грає важливу роль у забезпеченні підтримки, стабільності та розв'язанні проблем. Важливо, щоб класний керівник знаходився в середовищі підтримки. Колеги та адміністрація можуть надати допомогу, підтримку та поради щодо управління кризовою ситуацією. Після відновлення енергії та емоційного стану, класний керівник може розробити план дій для ефективного вирішення проблеми або кризової ситуації. Цей план може включати стратегії взаємодії з учнями, спілкування з батьками, а також плани на майбутнє, щоб запобігти подібним ситуаціям.

Важливо, щоб класний керівник розумів, що відновлення ресурсів - це процес, який може зайняти час, і що він заслуговує на підтримку та допомогу у цьому процесі.

ВИСНОВКИ

Завдання сучасної школи полягає у подоланні кризи виховання та спрямовує освітній процес на пошук нових альтернативних форм роботи, які забезпечать відповідний рівень життєвої компетентності дітей нового покоління, дозволить їм включитися у розбудову сучасного світу та віднайти там своє місце.

Організація діяльності класного керівника у сучасній гімназії є ключовою для успішного функціонування класного колективу та розвитку учнів як особистостей

У сучасному середовищі класний керівник є не лише педагогом, але й психологом, який надає підтримку, консультації та допомогу учням у вирішенні особистих, навчальних та соціальних проблем.

Саме класному керівнику — відведена роль мотиватора та модератора учнівської групи. І визріває задача, — як, не пригнічуючи, дати правильне розуміння учням їх свободи у школі, що свобода в рамках прав дитини – це не вседозволеність, а в першу чергу – відповідальність. У сучасних умовах розвитку сімейної культури, а саме різного розуміння батьками педагогіки дитино центризму, набуло мега актуальності питання побудови класним керівником грамотної співпраці батьків зі школою.

Отже, основними висновками щодо діяльності класного керівника сучасної гімназії є такі:

Індивідуалізація підходу – класний керівник має бути гнучким у використанні різних методів та стратегій, щоб відповідати на потреби кожного учня. Індивідуалізація підходу передбачає врахування особистих особливостей, темпераменту та інтересів кожного учня.

Підтримка соціально-емоційного розвитку — класний керівник повинен створювати сприятливу атмосферу в класі, де учні відчуються комфортно та безпечно. Підтримка у вирішенні конфліктів, розвиток навичок спілкування та взаємодії, а також підтримка важливих моментів у житті учнів – все це чинники, що впливають на їх соціально-емоційний розвиток.

Активна комунікація з батьками — важливо підтримувати відкриту та регулярну комунікацію з батьками учнів. Це дозволяє вчасно виявляти проблеми та швидко реагувати на них, а також сприяє партнерству між школою та сім'єю в процесі виховання.

Розвиток освітніх проектів — класний керівник може стимулювати активність учнів шляхом реалізації різноманітних освітніх проектів та заходів. Це допомагає розвивати творчість, критичне мислення та ініціативу учнів, а також зближує їх як команду.

Стимулювання саморозвитку — класний керівник може створити умови для саморозвитку учнів, сприяючи їхній участі в різних виховних, наукових та культурних заходах. Підтримка участі у конкурсах, олімпіадах, клубах та гуртках розширює горизонти учнів і допомагає їм реалізовувати свій потенціал.

Отже, успішна діяльність класного керівника у сучасній гімназії ґрунтується на індивідуальному підході до учнів, підтримці їхнього соціально-емоційного розвитку, активній комунікації з батьками, розвитку освітніх проектів та стимулюванні саморозвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бринза І.В. Особливості переживання професійної кризи у осіб з різним типом емоційності : автореф. дис... канд. психол. наук : 19.00.01 / І.В.Бринза. – К., 2020. – 16 с.
2. Дмитришин О. Б. Формування культури науково-дослідницької діяльності у майбутнього педагога. Науковий вісник Ужгородського національного університету (Серія “Педагогіка, соціальна робота“), 2023. Випуск 27. С. 46 - 47.
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text>
4. Зразкове освітнє середовище: європейський досвід[Текст]//Сучасна школа України.-2023.-№1.-с.18
5. Класному керівнику: 1000 важливих дрібниць – упоряд. : Л. Шелестові, Н. Чиренко. – К. 6 Шк. світ, 2020 – 128с.
6. Книга класного керівника: довідково-методичне видання/Упоряд. С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Вид. 2-е, доп. –Х. : ТОРІН ПЛЮС, 2016.- 544с.
7. Кондрашова В. Смарт-перспективи в освіті: розвантажувальні технології / В. Кондрашова, Л. Діденко // Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали III Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 7 грудня 2018 року) : тези доповідей. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2022. С. 29–34.
8. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
9. Костікова І. І., Дерев'янюк Т. Є. Дослідницька культура вчителів у системі методичної роботи школи. Бібліотека журналу «Управління школою»; Харків: Вид. група «Основа», 2018. Вип. 5 (184). 128 с.
10. Лізинський В.М. Класний керівник: молитва на кожний день/ В.М. Лізинський . –Х.; Вид-во «Ранок», 2021.–160 с.

11. Наказ Міністерства освіти і науки України: від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0274729-22>
12. Нурєєва О.С. Імідж класного керівника /О.С. Нурєєва. О.В. Скворчевська. Х. : Видавнича група «Основа», 2017.-176с.
13. Паламарчук В. Педагогічні технології навчання в умовах Нової української школи: вектор розвитку / В. Паламарчук, О. Барановська // Український педагогічний журнал. 2018. № 3. С. 60–66
14. Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / Л.В. Кондрашова, О.А. Пермяков, Н.І. Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К. Знання, 2022. – 252 с.
15. Пилипко Є. В. Філософія і виховання сучасної молоді [Електронний: – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/30771/1/109.pdf>
16. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.09.2000 № 434. Архів оригіналу за 18 Квітня 2017. Процитовано 18 Квітня 2017.
17. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145- УШ. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10 - 22.
18. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) "Про основні компетенції для навчання протягом усього життя" від 18 грудня 2006 року: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text
19. Рибальченко І. М. Супутник класного керівника. 10-11 класи. – Х.: Вид. група «Основа», 2018. –.220с.
20. Руда М. В. Перспективи впровадження освітньої логістики в Україні. Вісник національного університету «Львівська політехніка» : зб. наук. пр. Львів, 2022. Вип. 749. С. 71-77.
21. С.С. Шевчук. Інноваційний урок у професійній школі : навч.-метод. посіб. / С.С. Шевчук. – Біла Церква : БІНПО УМО АПНУ, 2023. - 110 с.
22. Старагіна І.П., Чеснокова О.Г., Скоркіна Л.П., Шаульська О.С. Дівчинка Христина, черв'ячок та баладжа: 27 ігрових занять з розвитку мовлення в

другому класі. Методичні рекомендації для вчителів. Харків-2020, ННМЦ «Розвивальне навчання».

23. Теорія поколінь XYZ, це варто знати. [Електронний ресурс] –Режим доступу до ресурсу: <https://hurma.work/blog/teoriya-pokolin-vid-x-do-z-i-chomu-cze-vazhlivo/> Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву в процесі навчання (до постановки проблеми) / Т. А. Удовицька // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часопис. Дод. 1. Вип. 31. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського простору

24. Тренінги з менеджменту: навчально-методичний посібник / М. І. Копитко, Л. М. Томаневич. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 128 с.

25. Newhouse P.C., Trinidad S., Clarkson B. Quality pedagogy and effective learning with information and communications technology (ICT): A review of the literature. Perth: Western Australia Department of education. 2002. Retrieved from: www.eddept.wa.edu.au/cmis/eval/downloads/pd/litreview.pdf.

26. Wang Q.Y. Systematic planning for ICT integration in topic learning / Q.Y. Wang, H.L. Woo // Educational Technology and Society, 10(1), 2009. С. 148–156.

27. Проект нового державного стандарту початкової загальної освіти [Електронний ресурс]-Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/

28. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]-Режим доступу:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

29. Мицька М. Створення інноваційного середовища – шлях до нової української школи / М. Мицька // Директор школи. - 2022. - № 23-24. - С.54-72.

30. Освіта.ua. Законодавство. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://osvita.ua/legislation/#google_vignette

РЕЗЮМЕ

Організація діяльності класного керівника у сучасній гімназії є ключовим аспектом успішного виховання та навчання учнів та залишається актуальною і зараз.

Суспільна та педагогічна значущість проблеми зумовили вибір теми курсової роботи: «Організація діяльності класного керівника сучасної гімназії».

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, 5 додатків, 4 таблиць. Обсяг роботи складає 31 сторінку. У списку використаної літератури 30 джерела, зокрема 2 – англійською мовою.

У першому розділі роботи обґрунтовано сутність організації діяльності класного керівника у сучасній гімназії, як важливого елементу педагогічного процесу. Розглянуто значення ролі класного керівника у формуванні особистості учнів, створенні позитивного навчального середовища та вирішенні виховних завдань.

У другому розділі розкрито шляхи проаналізовано вплив сучасних викликів та тенденцій на діяльність класного керівника, включаючи розвиток технологій, зміни у соціальному середовищі та розмаїття потреб учнів. Обґрунтовано рекомендації у вдосконаленні методів та стратегій роботи класного керівника для ефективного відповіді на сучасні вимоги та виклики навчального процесу, а також наведені рекомендації та практичні поради з team building у роботі класного керівника.

Ключові слова: класний керівник, сучасна гімназія, методи, навчальний процес.

ABSTRACT

The organization of the class teacher's activities in a modern gymnasium is a key aspect of successful education and student learning, remaining relevant today. The social and pedagogical significance of the problem led to the choice of the topic for the coursework: "Organization of the class teacher's activities in a modern gymnasium."

The coursework consists of an introduction, two chapters, 5 appendices, and 4 tables. The work spans 31 pages. The bibliography includes 30 sources, including 2 in English.

The first chapter of the paper substantiates the essence of organizing the activities of a class teacher in a modern gymnasium as an important element of the pedagogical process. It discusses the significance of the role of the class teacher in shaping students' personalities, creating a positive learning environment, and addressing educational tasks.

The second chapter examines ways to analyze the impact of contemporary challenges and trends on the activities of the class teacher, including technological advancements, changes in the social environment, and the diversity of students' needs. Recommendations are provided for improving methods and strategies of class teacher work to effectively respond to modern requirements and challenges in the educational process. Additionally, recommendations and practical advice on team building in the work of the class teacher are provided.

Keywords: class teacher, modern gymnasium, methods, educational process.

ДОДАТКИ

Додаток а

Нормативні документи, які використовуються у роботі класного керівника:

- Декларація прав людини.
- Конвенція #ООН про права людини.
- Закон України «Про освіту».
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад.
- Положення про класного керівника навчального закладу.
- Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти (патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, фізичне, екологічне).
- План роботи школи (Внутрішні правила розпорядку школи, Статут школи).
- План формування чеснот, моделей поведінки та ціннісного ставлення до освітнього процесу.
- План індивідуальної зустрічі з батьками.

Соціальний паспорт _____ класу _____

Кількість учнів _____

Дівчата _____

Хлопці _____

Діти-сироти _____

Діти під опікою _____

Діти, батьки яких загинули при виконанні службових обов'язків

Діти-напівсироти _____

Діти-інваліди _____

Діти з багатодітних сімей _____

Діти з малозабезпечених сімей _____

Діти, які виховуються одинокою матір'ю _____

Діти-„ВПО” _____

Діти із сімей, які потрапили у кризову ситуацію

Діти, які знаходяться за кордоном

Діти, які стоять на обліку:

Класному _____

Внутрішкільному _____

в ССД,

КМСД _____

Обдаровані діти _____

Що може допомогти дорослим для підтримки ресурсу під час війни?

Піклування про себе.
Їсти, пити, створювати комфортні умови для роботи

Безпека.

Створити безпечне місце для перебування під час повітряної тривоги

Рутинна.

Додати у свій день справи, що були звичними раніше

Розмови.
Обговорювати з близькими свої переживання та емоції

А що "якщо"?

Створити план на будь-який випадок, думки про який викликають занепокоєння

STOP
sexТИНГ

Що може допомогти дітям для підтримки ресурсу під час війни?

Руханка.

Повторюйте рухи під музику, повторюйте, як рухаються звірі тощо.

Список.

Створіть разом список справ, дій, явищ, які дозволяють поповнити внутрішній ресурс, коли дитина наодинці та коли дитина з батьками.

Дискусія.

З'ясуйте, що може допомогти вашій дитині відновити сили, поділіться своїми думками на цю тему.

Арт-терапія.

Використовуйте фарби, олівці, пластилін, пазли тощо.

Сигнали.

Проговоріть, як дитина може сигналізувати про те, що їй потрібна підтримка - наприклад, придумайте таємне слово, яке дитина зможе використовувати.

STOP
sexТИНГ

Вправи з тимбілдингу для учнів, які можуть допомогти збільшити співпрацю, комунікацію та взаєморозуміння в класі

"Збудувати вежу"

Розділіть учнів на невеликі групи та дайте кожній групі однакову кількість конструкторів або інших матеріалів для побудови. Завдання полягає в тому, щоб кожна група побудувала якомога вищу вежу за обмежений час. Ця вправа сприяє співпраці, комунікації та розвитку вмінь працювати в команді.

"Історія ріки"

Учні стають в коло, тримаючись за руки. Один учень починає "історію", а потім передає "гарячку" наступному учневі, який продовжує історію. Ця вправа сприяє співпраці, послідовності та креативності.

"Характеристика кожного"

Учні записують свої позитивні якості на папірки, які потім збираються в кошик. Потім кожен учень вибирає випадковий папірок з кошика та читає характеристику на ньому. Після цього вони повинні вказати, кому вони відносяться. Ця вправа сприяє підтримці позитивної атмосфери в класі та зближенню учнів.

"Мій герой"

Учні вибирають один предмет або образ, що їх найкраще характеризує, та обговорюють його з іншими учнями у групах. Потім кожен учень представляє "свого героя" іншим членам класу. Ця вправа сприяє взаєморозумінню та виявленню спільних інтересів серед учнів.

Сервіси для класного керівника

Назва покликання	Опис	Примітка
Nearpod	Сервіс додавання інтерактивних елементів до слайдів презентації: опитування, 3D-анімації та симулятори.	
Pear Deck	Сервіс для створення динамічних презентацій та проведення інтерактивних занять. За допомогою інструмента «Quick Question» можна ставити запитання аудиторії в реальному часі.	Відеоінструкція
Wizer.me	Дозволяє створювати робочі аркуші, на яких можна розміщувати навчальний контент, зокрема й інтерактивного характеру.	
Lino	Зручний сервіс для створення заміток, плакатів, записок, електронних дошок. Використовується також на смартфонах і планшетах.	
Scrumblr	Екран виглядає як сучасна дошка, що розділена маркером на стовпці за тематикою. За бажання можна розміщувати стікери зі своїм вмістом і певний стовпець.	Сервіс допоможе зібрати враження від завдання, уроку, курсу і т.і. на етапі рефлексії.
Twiddla	Ресурс для створення різноманітних електронних дошок і не тільки. Тут можна додати фото, відео, оформити на свій смак за кольорами тощо.	В безкоштовній версії є обмеження на кількість учасників.
Thinglink	Ресурс для створення інтерактивних плакатів.	Сервіс англомовний.
Genially	Ресурс для створення інтерактивних підбірок різноманітних матеріалів, що можуть містити презентації, документи, покликання тощо.	
Popplet	Ресурс для створення інтерактивних плакатів.	
Classroom Screen	Сервіс для візуалізації перебігу роботи на занятті.	
Storyboard	Онлайн-сервіс для створення коміксів. Великий набір фонових зображень та персонажів. Готову роботу можна завантажити на комп'ютер або роздрукувати.	В безкоштовній версії можна створити тільки 6 кадрів коміксу (але необмежену кількість разів).